

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLB320006
NAZWA OBSZARU Jezioro Świdwie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ A	1.2. Kod obszaru PLB320006	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Jezioro Świdwie

1.4. Data opracowania 2002-05	1.5. Data aktualizacji 2017-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Wawelska 52/54 Warszawa 00-922
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	2004-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	Rozp. Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 r. w sprawie OSO Natura 2000

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
14.3722

Szerokość geograficzna
53.5586

2.2. Powierzchnia [ha]:
7196.24

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL42	Zachodniopomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

[Powrót](#)

Gatunki				Populacja na obszarze						Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
B	A168	Actitis hypoleucos			r	1	2	p		M	D			
B	A229	Alcedo atthis			r	5	10	p		M	D			
B	A056	Anas clypeata			r	5	10	p		M	D			
B	A052	Anas crecca			r	1	3	i		M	D			
B	A053	Anas platyrhynchos			c	300	300	i		M	D			
B	A053	Anas platyrhynchos			r	70	90	p		M	D			
B	A055	Anas querquedula			r	10	12	p		M	D			
B	A051	Anas strepera			r	15	15	p		M	C	B	C	C
B	A041	Anser albifrons			c	8000	8000	i		M	C	C	C	C
B	A043	Anser anser			r	40	50	p		G	C	B	C	C
B	A039	Anser fabalis			c	5000	5000	i		M	C	C	C	C

B	A089	Aquila pomarina		r	3	4	p			M	C	C	C	C
B	A059	Aythya ferina		r	28	35	p			M	D			
B	A061	Aythya fuligula		r	16	30	p			M	D			
B	A062	Aythya marila		c	120	120	i			M	D			
B	A021	Botaurus stellaris		r	8	10	cmale			M	D			
B	A224	Caprimulgus europaeus		r	2	3	p			M	D			
B	A136	Charadrius dubius		r	1	3	p			M	D			
B	A198	Chlidonias leucopterus		r	5	6	p			M	D			
B	A197	Chlidonias niger		r	6	31	p			M	C	B	C	C
B	A031	Ciconia ciconia		r	2	5	p			G	C	B	C	C
B	A031	Ciconia ciconia		c	15		i	P		M	C	B	C	C
B	A030	Ciconia nigra		r		2	p			M	C	C	C	C
B	A081	Circus aeruginosus		c				P		M	D			
B	A081	Circus aeruginosus		r	6	22	p			M	D			
B	A082	Circus cyaneus		c				P		M	D			
B	A082	Circus cyaneus		r				P		M	D			
B	A084	Circus pygargus		r		1	p			M	D			
B	A122	Crex crex		r	12	22	cmale			M	D			
B	A037	Cygnus columbianus bewickii		c				P		M	D			
B	A038	Cygnus cygnus		c				P		M	D			
B	A036	Cygnus olor		r	15	20	p			M	D			
B	A238	Dendrocopos medius		p	3	4	p			M	D			
B	A236	Dryocopus martius		p	30	45	p			M	D			
B	A027	Egretta alba		c				V		M	D			
B	A379	Emberiza hortulana		r		2	p			M	D			
B	A098	Falco columbarius		c				R		M	D			
B	A103	Falco peregrinus		c				V		M	D			
B	A320	Ficedula parva		r	10	13	p			M	D			
B	A125	Fulica atra		r	1	8	p			M	D			
B	A153	Gallinago gallinago		r	16	18	p			M	D			
B	A123	Gallinula chloropus		r	13	15	p			M	D			
B	A002	Gavia arctica		c				P		M	D			
B	A127	Grus grus		r	30	50	p			G	C	B	C	C

B	A127	Grus grus			c	1500	1500	i		G	C	B	C	C
B	A075	Haliaeetus albicilla			r	1	3	p		M	C	C	C	C
B	A022	Ixobrychus minutus			r	1	2	males		M	D			
B	A338	Lanius collurio			r	10	26	p		M	D			
B	A340	Lanius excubitor			r	3	5	p		M	D			
B	A177	Larus minutus			r		2	p		M	D			
B	A246	Lullula arborea			r	30	50	p		M	D			
B	A272	Luscinia svecica			r	40	45	p		G	B	A	C	B
B	A070	Mergus merganser			w	120	120	i		M	D			
B	A069	Mergus serrator			c	220	220	i		M	D			
B	A073	Milvus migrans			r	2	4	p		M	C	C	C	C
B	A074	Milvus milvus			r	4	5	p		M	C	C	C	C
B	A094	Pandion haliaetus			r		1	p		M	C	C	C	C
B	A323	Panurus biarmicus			r	60	80	p		M	D			
B	A072	Pernis apivorus			c				P	M	D			
B	A072	Pernis apivorus			r	2	3	p		M	D			
B	A151	Philomachus pugnax			r		2	i		M	D			
B	A140	Pluvialis apricaria			c				R	M	D			
B	A005	Podiceps cristatus			r	38	50	p		M	D			
B	A006	Podiceps grisegena			r	16	26	p		M	C	C	C	C
B	A120	Porzana parva			r	50	60	p		M	B	A	C	B
B	A119	Porzana porzana			r	6	35	p		M	C	A	C	C
B	A118	Rallus aquaticus			r	500	700	p		G	B	B	C	B
B	A336	Remiz pendulinus			r	4	5	p		M	D			
B	A190	Sterna caspia			c				R	M	D			
B	A193	Sterna hirundo			r	1	3	p		M	D			
B	A307	Sylvia nisoria			r	8	12	p		M	D			
B	A004	Tachybaptus ruficollis			r				R	M	D			
B	A165	Tringa ochropus			r	5	10	i		M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków

- niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	17.17
N19	9.39
N06	1.32
N16	7.82
N17	32.26
N07	7.95
N12	24.08
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Ostoja „Jezioro Świdwie” zajmuje południowy fragment Puszczy Wkrzańskiej. Jest to obszar o urozmaiconej rzeźbie terenu (pagórki, wały wydmowe, zatofione niecki deflacyjne, kotliny wytopiskowe), z centralnie położonym, eutroficznym jeziorem Świdwie. Jezioro pełni ważną funkcję ostoi ptaków wodno-błotnych (awifauna lęgowa i migrująca). Akwen jest wypłycony (głębokość maksymalna 2,1 m, głębokość średnia 0,7 m), zarastający roślinnością szuwarową, z charakterystyczną mozaiką siedlisk w jego otoczeniu (łąki świeże, szuwały turzycowe, olsy). Pozostała część ostoi stanowi ważne uzupełnienie biotopów awifauny o charakterze: żerowym, odpoczynkowym i lęgowym. Są to: lasy i bory Puszczy Wkrzańskiej (bory sosnowe świeże, bagienne, buczyny, olsy), łąki i pastwiska, inne grunty rolne, niewielkie śródpolne zbiorniki wodne (w większości są to wyrobiska potorfowe), fragment granicznego jeziora Stolsko.

Ostoja „Jezioro Świdwie” to ważny element korytarza ekologicznego ptaków, uznany obszar o znaczeniu międzynarodowym (ostoja PL004). Część ostoi objęta jest ochroną jako rezerwat przyrody Świdwie oraz jako Ostoja Konwencji Ramsarskiej.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar jest ważną ostoję ptasią o randze międzynarodowej (kryteria BirdLife International: B1i, B3, C2, C6). Wraz z sąsiednimi ostojami ptasimi, OSO Ukermünder Heide i OSO Ostoja Wkrzańska, stanowi zabezpieczenie odpowiednich biotopów dla ptaków będących przedmiotami ochrony w tych ostojach. Stwierdzono występowanie 39 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz co najmniej 29 regularnie występujących gatunków ptaków migrujących nie wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 2009/147/WE. Wartość przyrodniczą obszaru wzbogaca obecność: ośmiu typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, trzech

gatunków bezkręgowców, dwóch gatunków płazów oraz trzech gatunków ssaków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Podane poniżej liczebności gatunków pochodzą z weryfikacji danych literaturowych (podanych w punkcie 4.5) oraz badań własnych.

A002 Nur czarnoszyi *Gavia arctica*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany, przelotny – ocena D.

A021 Bąk *Botaurus stellaris*

Populacja: 8-10 samców, co stanowi ok. 0,19% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A022 Bączek *Ixobrychus minutus*

Populacja: 1-2 samce, co stanowi ok. 0,14% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A027 Czapla biała *Egretta alba*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany, w 2010 r. obserwowano po 1-5 osobników (Jasiński, Staszewski 2010) – ocena D.

A030 Bocian czarny *Ciconia nigra* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: rozpoznana w stopniu niepełnym, w przeszłości bocian czarny gnieździł się w liczbie dwóch par (obecnie nie jest znana lokalizacja wszystkich stanowisk). Aktualnie w obszarze obserwowano migrujące osobniki w okolicach rezerwatu Świdwie (Projekt planu ochrony wykonany przez Taxus UL Warszawa 2008, obserwacje pracowników RDOŚ), co stanowi poniżej poziomu 0,5% populacji krajowej. Jednak ze względu na kluczowe znaczenie OSO Jezioro Świdwie dla utrzymania właściwego stanu ochrony tego gatunku, będącego przedmiotem ochrony w sąsiadującym od zachodu OSO Ukermünder Heide (z oceną ogólną B), gatunek ten należy uznać za przedmiot ochrony. Zapewni to podjęcie właściwych działań ochronnych (zwłaszcza w odniesieniu do żerowisk gatunku) oraz prawidłowe funkcjonowanie sieci Natura 2000. Zachowanie: ocena C, w tym:

stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (w obszarze istnieją potencjalne siedliska gatunku jednak wymagają one dokładnego rozpoznania);

Izolacja: ocena C.

A031 Bocian biały *Ciconia ciconia* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: Gatunek o stabilnej, lecz małej liczebności w obszarze (pięć par w okresie lęgowym oraz 15 w okresie migracji, co jest poniżej progu kwalifikującego jako przedmiot ochrony). W znacznym stopniu wpływ na to ma mała powierzchnia ostoi. Poza tym OSO Jezioro Świdwie ma kluczowe znaczenie (jako podstawowa baza żerowiskowa) dla utrzymania właściwego stanu ochrony tego gatunku, będącego przedmiotem ochrony w sąsiadującym od zachodu OSO Ukermünder Heide (z oceną ogólną C).

Zachowanie: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy dobrze zachowane (w obszarze istnieją odpowiednie, lecz stosunkowo niewielkie powierzchniowo siedliska gatunku);

Izolacja: ocena C.

A037 Łabędź czarnodzioby *Cygnus bewickii* (*Cygnus columbianus*)

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany – ocena D.

A038 Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*

Populacja: gatunek rzadko spotykany, w 2009 r. obserwowano 2 osobniki – ocena D.

A072 Trzmielojad *Pernis apivorus*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany – ocena D.

A073 Kania czarna *Milvus migrans* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: Rozpoznana w stopniu niepełnym (nie jest znana lokalizacja wszystkich stanowisk). Aktualnie w

obszarze obserwowano 3-4 pary w okresie lęgowym oraz pojedyncze osobniki okresie migracji, co jest poniżej progu kwalifikującego jako przedmiot ochrony. Jednak ze względu na kluczowe znaczenie OSO Jezioro Świdwie (podstawowa baza żerowiskowa) dla utrzymania właściwego stanu ochrony tego gatunku, będącego przedmiotem ochrony w sąsiadującym od północy i wschodu OSO Ostoja Wkrzańska (z oceną ogólną C), gatunek ten należy uznać za przedmiot ochrony. Zapewni to podjęcie właściwych działań ochronnych oraz prawidłowe funkcjonowanie sieci Natura 2000.

Zachowanie: ocena C, w tym:

stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (w obszarze istnieją potencjalne siedliska gatunku jednak wymagają one dokładnego rozpoznania);

Izolacja: ocena C.

A074 Kania ruda *Milvus milvus* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: Rozpoznana w stopniu niepełnym (nie jest znana lokalizacja wszystkich stanowisk). Aktualnie w obszarze obserwowano 4-5 par w okresie lęgowym oraz 1-2 osobniki w okresie migracji, co jest poniżej progu kwalifikującego jako przedmiot ochrony. Jednak ze względu na kluczowe znaczenie OSO Jezioro Świdwie (podstawowa baza żerowiskowa) dla utrzymania właściwego stanu ochrony tego gatunku, będącego przedmiotem ochrony w sąsiadującym od północy i wschodu OSO Ostoja Wkrzańska (z oceną ogólną B), gatunek ten należy uznać za przedmiot ochrony. Zapewni to podjęcie właściwych działań ochronnych oraz prawidłowe funkcjonowanie sieci Natura 2000.

Zachowanie: ocena C, w tym:

stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (w obszarze istnieją potencjalne siedliska gatunku jednak wymagają one dokładnego rozpoznania);

Izolacja: ocena C.

A075 Bielik *Haliaeetus albicilla* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: Rozpoznana w stopniu niepełnym (nie jest znana lokalizacja wszystkich stanowisk). Aktualnie w obszarze obserwowano od jednej do trzech par w okresie lęgowym oraz 15 osobników w okresie migracji, co jest poniżej progu kwalifikującego jako przedmiot ochrony. Jednak ze względu na kluczowe znaczenie OSO Jezioro Świdwie (podstawowa baza żerowiskowa) dla utrzymania właściwego stanu ochrony tego gatunku, będącego przedmiotem ochrony w sąsiadującym od północy i wschodu OSO Ostoja Wkrzańska (z oceną ogólną C) oraz w sąsiadującym od zachodu OSO Ukermünder Heide (z oceną ogólną A), gatunek ten należy uznać za przedmiot ochrony. Zapewni to podjęcie właściwych działań ochronnych oraz prawidłowe funkcjonowanie sieci Natura 2000.

Zachowanie: ocena C, w tym:

stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (w obszarze istnieją potencjalne siedliska gatunku jednak wymagają one dokładnego rozpoznania);

Izolacja: ocena C.

A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*

Populacja: gatunek rzadko spotykany, jego liczebność uzależniona jest od warunków panujących w danym roku – ocena D.

A082 Błotniak zbożowy *Circus cyaneus*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany – ocena D.

A084 Błotniak łąkowy *Circus pygargus*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany – ocena D.

A089 Orlik krzykliwy *Aquila pomarina* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: Gatunek o stabilnej, lecz małej liczebności w obszarze (3-4 pary w okresie lęgowym, co jest poniżej progu kwalifikującego jako przedmiot ochrony). Ze względu na kluczowe znaczenie OSO Jezioro Świdwie (podstawowa baza żerowiskowa, zamiennie wykorzystywane siedliska lęgowe) dla utrzymania właściwego stanu ochrony tego gatunku, będącego przedmiotem ochrony w sąsiadującym od zachodu OSO Ukermünder Heide (z

oceną ogólną A), gatunek ten należy uznać za przedmiot ochrony. Zapewni to podjęcie właściwych działań ochronnych oraz prawidłowe funkcjonowanie sieci Natura 2000.

Zachowanie: ocena C, w tym:

stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (w obszarze istnieją potencjalne siedliska gatunku jednak wymagają one dokładnego rozpoznania);

Izolacja: ocena C.

A094 Rybołów *Pandion haliaetus* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: Gatunek o spadkowym (krytycznym) trendzie liczebności w kraju i w obszarze (1 para lęgowa - Zimnicka-Pluskota i in. 2001). Ze względu na kluczowe znaczenie OSO Jezioro Świdwie (zamiennie wykorzystywane siedliska lęgowe i żerowiskowe) dla utrzymania właściwego stanu ochrony tego gatunku, będącego przedmiotem ochrony w sąsiadującym od północy i wschodu OSO Ostoja Wkrzańska (z oceną ogólną C) i w sąsiadującym od zachodu OSO Ukermünder Heide (z oceną ogólną C), gatunek ten należy uznać za przedmiot ochrony. Zapewni to podjęcie właściwych działań ochronnych oraz prawidłowe funkcjonowanie sieci Natura 2000.

Zachowanie: ocena C, w tym:

stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (w obszarze istnieją potencjalne siedliska gatunku jednak wymagają one dokładnego rozpoznania);

Izolacja: ocena C.

A098 Drzemlik *Falco columbarius*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany – ocena D.

A103 Sokół wędrowny *Falco peregrinus*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany – ocena D.

A119 Kropiatka Porzana porzana – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: rozpoznana w stopniu niepełnym, zasobność od 6 do 35 par, co stanowi od 0,24% do 1% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D/C. W 2010 r. obserwowano jedynie 3 rewiry gatunku. Gatunek związany z misą jeziora Świdwie, jednak potencjalne siedliska znajdują się także w innych częściach ostoi;

Zachowanie: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy doskonale zachowane (znaczne powierzchnie szuwarów wielkoturzycowych w obrębie misy jeziora Świdwie);

Izolacja: ocena C.

A120 Zielonka Porzana parva – ocena ogólna B, w tym:

Populacja: rozpoznana w stopniu niepełnym, zasobność od 50 do 60 par, co stanowi od 3,33% do 4,16% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena B. W porównaniu z liczebnością notowaną w latach 90. XX wieku zaznacza się trend spadkowy (30-35 par notowanych w 2010 r.). Pomimo tego, Jezioro Świdwie jest nadal największą ostoją tego gatunku na Pomorzu Zachodnim. Gatunek związany z misą jeziora Świdwie, jednak potencjalne siedliska znajdują się także w innych częściach ostoi;

Zachowanie: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy doskonale zachowane (znaczne powierzchnie roślinności szuwarowej w obrębie misy jeziora Świdwie);

Izolacja: ocena C.

A122 Derkacz *Crex crex*

Populacja: 12-22 samce, co stanowi ok. 0,03% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A127 Żuraw *Grus grus* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: 30-50 par (Operaty szczegółowe i projekt planu ochrony dla OSO...Jezioro Świdwie (PLB320006). 2008), co stanowi ok. 0,25% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010), podwyższona ocena wynika z regularnych i znacznych koncentracji gatunku na noclegowiskach (do 1500 osobników) – ocena C. Populacja równomiernie

rozproszona na całym obszarze.

Zachowanie: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy dobrze zachowane (powiększona strefa zabudowy, częściowo osuszone podmokłe tereny, redukcja powierzchni ekstensywnie użytkowanej wpływa na dostępność odpowiednich siedlisk dla gatunku) znaczne powierzchnie roślinności szuwarowej w obrębie misy jeziora Świdwie); możliwość odtworzenia – nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A140 Siewka złota *Pluvialis apricaria*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany – ocena D.

A151 Batalion *Philomachus pugnax*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany – ocena D.

A177 Mewa mała *Larus minutus*

Populacja: gatunek dawniej lęgowy na Jeziorze Świdwie, obecnie pojawia się w obszarze jednak jest bardzo rzadko spotykany – ocena D.

A190 Rybitwa wielkodzioba *Sterna caspia*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany, sporadycznie na przelotach – ocena D.

A193 Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*

Populacja: gatunek bardzo rzadko spotykany, sporadycznie na przelotach – ocena D.

A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: Gatunek lęgowy w obszarze. W latach 90. XX wieku regularnie gnieździło się 14-80 par w rezerwacie Świdwie (Staszewski, Czeraszewicz 2000), natomiast liczebność w sezonie lęgowym w 2010 roku oceniono na 0-3 par (Jasiński, Staszewski 2010). W całej ostoi, w sezonie 2007/2008 obserwowano 5-12 par (Projekt planu ochrony wykonany przez Taxus UL Warszawa 2008). W ostatnim dwudziestoleciu liczebność populacji rybitwy czarnej zarówno w Europie jak i w Polsce wyraźnie spadła. Niestabilność warunków wodnych w miejscach gniazdowania wpływa na drastyczny spadek liczby par lęgowych i krótki okres zajmowanych stanowisk. Na terenach o dużej zmienności poziomu wody rybitwy gniazdują w zmiennej liczbie, a wahania liczebności są znaczne – w zależności od warunków hydrologicznych i wieku zbiornika (Sikora i in. 2007).

Zachowanie: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy dobrze zachowane (w obszarze istnieją odpowiednie);

Izolacja: ocena C.

A224 Lelek *Caprimulgus europaeus*

Populacja: 2-3 osobniki, gatunek bardzo rzadko spotykany – ocena D.

A229 Zimorodek *Alcedo atthis*

Populacja: 5-10 osobników, gatunek rzadko spotykany – ocena D.

A236 Dzięcioł czarny *Dryocopus martius*

Populacja: 30-40 osobników, gatunek osiadły w obszarze – ocena D.

A238 Dzięcioł średni *Dendrocopos medius*

Populacja: 3-4 osobniki, gatunek osiadły w obszarze – ocena D.

A246 Lerka *Lullula arborea*

Populacja: gatunek obserwowany w obszarze w ilości 30-50 osobników – ocena D.

A272 Podróżniczek *Luscinia svecica* – ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 40-45 par, co stanowi ok. 3,08% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena B. W porównaniu z liczebnością notowaną w latach 90. XX wieku zaznacza się trend wzrostowy (40-45 par notowanych w 2010 r.). Jezioro Świdwie jest jedną z największych ostoi tego gatunku na Pomorzu Zachodnim. Gatunek rozproszony w całej ostoi, a zwłaszcza w otoczeniu jeziora Świdwie i jeziora Stolsko;

Zachowanie: ocena A, w tym:

stopień zachowania siedliska: I – elementy doskonale zachowane (odpowiednia powierzchnia szuwarów trzcinowych z niewielkimi płatami zakrzewień głównie wierzbowych);

Izolacja: ocena C.

A307 Jarzębatka *Sylvia nisoria*

Populacja: gatunek obserwowany w obszarze w ilości 8-12 osobników – ocena D.

A320 Mucholówka mała *Ficedula parva*

Populacja: gatunek obserwowany w obszarze w ilości 10-13 osobników – ocena D.

A338 Gąsiorek *Lanius collurio*

Populacja: gatunek obserwowany w obszarze w ilości 10-26 osobników – ocena D.

A379 Ortolan *Emberiza hortulana*

Populacja: gatunek sporadycznie obserwowany już w latach 90. XX wieku, od dłuższego czasu nie notowany w ostoi – ocena D.

A004 Perkozek *Tachybaptus ruficollis*

Populacja: gatunek od kilku lat regularnie notowany w rezerwacie Świdwie w ilości 2-4 par (Jasiński, Staszewski 2010) oraz z obszaru ostoi w ilości 47-58 par (Operaty szczegółowe i projekt planu ochrony dla OSO... Jezioro Świdwie (PLB320006). 2008), co stanowi ok. 0,62% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena C. Ocena populacji jednak zaniżona do D, gatunek wymaga obserwacji uzupełniających.

A005 Perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*

Populacja: gatunek od kilku lat regularnie notowany w ostoi w rezerwacie w ilości 8 par oraz w obszarze ostoi w ilości 51-65 par (Operaty szczegółowe i projekt planu ochrony dla OSO... Jezioro Świdwie (PLB320006). 2008), co stanowi ok. 0,34% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A006 Perkoz rdzawoszy *Podiceps grisegena* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: Gatunek o udokumentowanym od lat, spadkowym trendzie liczebności w obszarze (na terenie rezerwatu Świdwie, w latach 90. gnieździł się w liczbie 40-70 par, w roku 2005 odnotowano 10 par, natomiast w roku 2007 nie stwierdzono jego występowania w rezerwacie (Staszewski i Czeraszkiewicz 2000, Ławicki i in. 2007). Nie można wykluczyć gnieźdzenia się tego gatunku w pozostałej części ostoi. Skuteczne obniżenie presji drapieżników daje szansę na odbudowanie populacji.

Zachowanie: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy dobrze zachowane (w obszarze istnieją odpowiednie);

Izolacja: ocena C.

A036 Łabędź niemy *Cygnus olor*

Populacja: gatunek utrzymuje się w obszarze na poziomie 15-20 par lęgowych, co stanowi ok. 0,23% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A039 Gęś zbożowa/A041 Gęś białoczelna *Anser fabalis/A. albifrons* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: gatunek przelotny, obecnie rzadko obserwowany w obszarze, drastyczny spadek liczebności (w latach 90. XX wieku notowano do 13000 osobników gęsi, w 2010 nie obserwowano gęsi nocujących na jeziorze Świdwie, widziano jedynie migrujące gęsi). Drastyczne ograniczenie bazy pokarmowej w sąsiedztwie, ze względu na rozprzestrzeniającą się zabudowę i zaniechanie rolniczego użytkowania gruntów na znacznych powierzchniach ostoi.

Zachowanie: ocena C, w tym:

stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (jak wyżej);

Izolacja: ocena C.

A043 Gęgawa *Anser anser* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: 40-50 par, co stanowi ok. 1,25% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena C. W porównaniu z liczebnością notowaną w latach 90. XX wieku obserwuje się wzrost liczebności populacji lęgowej. Dawniej jednak Jezioro Świdwie było regularnym perzowiskiem gęgawy. Gatunek koncentrujący się na jeziorze Świdwie oraz w okolicach wsi Stolec;

Zachowanie: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy dobrze zachowane (redukcja powierzchni ekstensywnie użytkowanej wpływa na dostępność odpowiednich siedlisk żerowych dla gatunku, dobra dostępność siedlisk lęgowych);

możliwość odtworzenia – nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A051 Krakwa *Anas strepera* – ocena ogólna C, w tym:

Populacja: 15 par, co stanowi ok. 0,75% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena C. W porównaniu z liczebnością notowaną w latach 90. XX wieku liczebność populacji jest stabilna. Gatunek koncentrujący się na jeziorze Świdwie, zbiorniku retencyjnym Żurawie oraz w okolicach wsi Stolec;

Zachowanie: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy dobrze zachowane (redukcja powierzchni ekstensywnie użytkowanej wpływa na dostępność odpowiednich siedlisk żerowych dla gatunku, możliwy negatywny wpływ drapieżników, dobra dostępność siedlisk lęgowych);

możliwość odtworzenia – nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A052 Cyraneczka *Anas crecca*

Populacja: regularnie obserwowana na przelotach, 1-3 par, co stanowi ok. 0,08% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A053 Krzyżówka *Anas platyrhynchos*

Populacja: trend spadkowy, w latach 90. XX wieku gnieździła się w rezerwacie w ilości do 150 par, obecnie 70-90 par, co stanowi ok. 0,03% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A055 Cyranka *Anas querquedula*

Populacja: trend spadkowy, obecnie 10-12 par co stanowi ok. 0,5% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A056 Płaskonos *Anas clypeata*

Populacja: 5-10 par, co stanowi ok. 0,38% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A059 Głowienka *Aythya ferina*

Populacja: 28-35 par, co stanowi ok. 0,14% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A061 Czernica *Aythya fuligula*

Populacja: populacja stabilna – 16-30 par, co stanowi ok. 0,1% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A062 Ogorzałka *Aythya marila*

Populacja: przelotna, obserwowano ok. 120 osobników – ocena D.

A067 Gągoł *Bucephala clangula*

Populacja: gatunek od kilku lat regularnie notowany w ostoi w ilości 5-14 par, co stanowi ok. 0,41% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D. W rezerwacie Świdwie w latach 90. w okresie wiosennym obserwowano do 70 os., natomiast w okresie jesiennym do 37 os. (Czeraszkiwicz, Staszewski 2004). W roku 2010

stwierdzono 5-7 par lęgowych. W okresie jesiennym najliczniej obserwowany był na przełomie października i listopada (do 41 os.), natomiast największe stado odnotowano w okresie wiosennym – 114 os. (Jasiński, Staszewski 2010). W obszarze OSO Jezioro Świdwie obserwowano 8-10 p. w okresie lęgowym oraz 70 osobników w okresie migracji (Projekt planu ochrony wykonany przez Taxus UL Warszawa 2008). W przypadku utrzymania odpowiednich siedlisk w ostoi możliwy wzrost liczebności populacji.

A069 Szlachar *Mergus serrator*

Populacja: przelotna, obserwowano ok. 220 osobników – ocena D.

A070 Nurogęś *Mergus merganser*

Populacja: trend spadkowy, obserwowany regularnie w koncentracjach do ok. 120 osobników – ocena D.

A118 Wodnik *Rallus aquaticus* – ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 500-700 osobników, co stanowi ok. 2,5-3,5% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena B. W porównaniu z liczebnością notowaną w latach 90. XX wieku populacja jest stabilna. Populacja równomiernie rozproszona na całym obszarze;

Zachowanie: ocena B, w tym:

stopień zachowania siedliska: II – elementy dobrze zachowane (dobra dostępność drobnych zbiorników wodnych z pasem roślinności szuwarowej); możliwość odtworzenia – nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A123 Kokoszka *Gallinula chloropus*

Populacja: 13-15 par, co stanowi ok. 0,13% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D. Przyczyny spadku liczebności nie są znane.

A125 Łyska *Fulica atra*

Populacja: drastyczny spadek liczebności odzwierciedlający sytuację ogólnopolską. W latach 90. XX wieku notowano 300-600 par, w 2010 r. 1-8 par, co stanowi ok. 0,001-0,008% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A136 Sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*

Populacja: 1-3 par, co stanowi ok. 0,03% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A153 Kszyk *Gallinago gallinago*

Populacja: 16-18 par, co stanowi ok. 0,1% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A165 Samotnik *Tringa ochropus*

Populacja: 5-10 par, co stanowi ok. 0,1% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010) – ocena D.

A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*

Populacja: bardzo rzadka, 1-2 osobniki – ocena D.

A198 Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*

Populacja: bardzo rzadka, 5-6 osobników – ocena D.

A323 Wąsatka *Panurus biarmicus*

Populacja: gatunek od kilku lat regularnie notowany w ostoi w ilości 60-80 par – ocena D. Liczebność gatunku w rezerwacie Świdwie szacowano na 100-200 par w roku 1994 oraz 50-60 w roku 1997 po srogiej zimie (Staszewski, Czeraszkiwicz 2000). W trakcie kontroli rezerwatu w 2010 r. stwierdzono 35-40 par, natomiast całkowitą populację oszacowano na 60-80 par (Jasiński, Staszewski 2010). W obszarze OSO Jezioro Świdwie obserwowano 114-122 osobników w okresie lęgowym oraz 10-80 os. w okresie migracji (Operaty szczegółowe i projekt planu ochrony dla OSO Ptaków Natura 2000 Jezioro Świdwie (PLB320006). 2008). Największe lęgowiska znajdują się na Pomorzu Zachodnim (Gromadzki 2004).

A336 Remiz Lanius excubitor

Populacja: gatunek od kilku lat regularnie notowany w ostoi. W obszarze OSO Jezioro Świdwie obserwowano 12-16 p. w okresie lęgowym (Operaty szczegółowe i projekt planu ochrony dla OSO Ptaków Natura 2000 Jezioro Świdwie (PLB320006). 2008). W 2010 r. w rezerwacie Świdwie obserwowano 4-5 par lęgowych (Jasiński, Staszewski 2010) – ocena D.

A340 Srokosz Remiz pendulinus

Populacja: gatunek od kilku lat regularnie notowany w ostoi. W obszarze OSO Jezioro Świdwie obserwowano 3-5 p. w okresie lęgowym (Operaty szczegółowe i projekt planu ochrony dla OSO Ptaków Natura 2000 Jezioro Świdwie (PLB320006). 2008). W 2010 roku stwierdzono 3 pary gnieźdzące się na obrzeżach rezerwatu Świdwie (Jasiński, Staszewski 2010) – ocena D.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A02		i
H	E01.03		i
H	J02.01		i
H	K01.03		i
H	K03.04		i
M	A02.01		i
M	A03.03		i
M	F05.05		b
M	B01.01		i
M	B01.02		i
M	B02		i
M	C03.03		o
M	D02.01.01		b
M	D02.03		b
L	G02.10		i
M	H01.03		b
M	K02.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	X	X	i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]	
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność	0	
Prywatna	0	
Nieznana	100	
Suma	100	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Chylarecki P. 2013. Czynniki kształtujące zmiany liczebności pospolitych ptaków Polski w latach 2000 – 2012. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. s:1-123.
2. Chylarecki P., Sikora A. 2007. Ocena liczebności gatunków lęgowych w Polsce. [W:] Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P.(red.). Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań, s.34-41.
3. Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z. (red) 2009. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. GIOŚ, Warszawa.
4. Czeraszewicz R. 2001. Ostoje ptaków na Pomorzu Zachodnim - zagrożenia i ochrona. W: M. Ciaciura, J. Girjatowicz(red.) Pokój z Bogiem i całym stworzeniem. Uniw. Szczeciński, Szczecin (maszynopis).
5. Czeraszewicz R., Kalisiński M. 1993. Ostoje ptaków w Polsce – Pomorze Zachodnie. Aktualne dane z lat 1987-1993. OTOP/Szczecińska Stacja Ornitologiczna IE PAN "Świdwie", Szczecin (mat. niepubl.).
6. Gromadzki M., Błaszowska B., Chylarecki P., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M., Wójcik B. 2002. Sieć ostoi ptaków w Polsce. Wdrażanie Dyrektywy Unii Europejskiej o Ochronie Dzikich Ptaków. OTOP, Gdańsk.
7. Gromadzki M., Dyrz A., Głowaciński Z., Wieloch M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. OTOP, Bibl. Monitor. Środ., Gdańsk.
8. Jasiński M., Staszewski A. 2010. Awifauna rezerwatu „Świdwie”. Sprawozdanie z monitoringu przeprowadzonego w okresie wrzesień 2009 - sierpień 2010 oraz wytyczne metodyczne do prowadzenia monitoringu. RDOŚ Szczecin.
9. Operaty szczegółowe i projekt planu ochrony dla Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Jezioro Świdwie (PLB320006). 2008. Opracowanie wykonane przez konsorcjum „Taxus UL” Warszawa na podstawie umowy z Biurem Konserwacji Przyrody w Szczecinie.
10. Piątkowska D., Charkiewicz R., Torbe M., Zarzycka J., Zych A. 2005. Operat generalny do planu ochrony rezerwatu przyrody „Świdwie” na lata 2005–2025. Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie. Szczecin.
11. Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer., Chylarecki P. (red.) 2007. Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004. Bogucki Wyd. Nauk. Poznań.
12. Staszewski A., Czeraszewicz R. 2000. Awifauna lęgowa rezerwatu „Świdwie” i okolic w latach 1990-1998. Not. Orn. 41,2: 115-138.
13. Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP Marki.
14. Wilhelm M. 2014. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006. RDOŚ w Szczecinie.
15. www.ramsar.org. 2002. www.ramsar.org.
16. Zapisy poprzedniej wersji formularza SFD. Wersje historyczne dostępne w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska bądź na europejskiej witrynie internetowej <http://natura2000.eea.europa.eu/>

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

[Powrót](#)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	12.59				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Świdwie	+	12.59

na poziomie międzynarodowym:

Rodzaj	Nazwa obszaru	Rodzaj	Pokrycie [%]
ramsar	Rezerwat przyrody "Jezioro Świdwie"	+	12.59

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

[Powrót](#)

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Teofila Firlika 20 71-637 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat.szczecin@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1924) Link: http://bip.szczecin.rdos.gov.pl/files/obwieszczenia/21921/Zarzadzenie_RDOS_Szczecin_Dz_Urz_Woj_Zacho_1924_2014.pdf
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu
☒	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB320006

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)